

Srčen pozdrav vsem prijateljem, dekletam in ženam. Vesele božične praznike in veselo Novo leto in na veselo svidenje! — Jožef Krajnc, korporal, doma od Sv. Barbare v Slov. gor.; Stefan Lah iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici; Anton Žaubi, Vransko; Iv. Iskra, Kamnik, in še mnogo drugih.

Novi vpoklici v Italiji.

Italija je vpoklicala pod orožje vse rezerviste letnika 1882, vse saperske čete letnikov 1882, 1883 in 1884 ter vsa četa, ki pripadajo brzojavnim oddelkom letnikov 1886, 1887 in 1888 in sicer na dne 16. decembra t. l.

Naši zrakoplovci napadli Jakin

V petek, dne 10. t. m., popoldne, je avstrijsko zračno brodogradništvo priplulo nad mesto in trdnjavo Jakin (Ankona) v Srednji Italiji ob jadranski morski obali in je uspešno metalo bombe na kolodvor, elektrarno, plinarno in vojaška poslopja. Ob času napada je divjal hud vihar, a naši zrakoplovci so v kljub temu in ne zmanjkajo se za srčiti sovražni topovski ogenj, metali na mesto tako dolgo bombe, da se je isto na več krajih vnelo. Zrakoplovci so se vsi srečno vrnili. V Jakinu je nastal požar, ki je napravil obilo škode.

Podmorski čoln ustrahoval sovražno ladjo.

Dne 7. decembra predpoldne je v zalivu reke Drin ob albanski obali prišel avstrijski podmorski čoln albansko motorno jadrnico in jo tiral kot ujetnico v Kotor. Na jadrnici je bilo 30 srbskih oboroženih vojaških beguncev. Dasiiravno je bila sovražna ladja močno oborožena, vendar jo je naš čoln tako ustrahoval, da mu je morala slediti.

Italijanska zbornica.

V italijanski zbornici si upajo edino socialisti nastopati za mir in proti vojski. Kajpada imajo vsled tega veliko trpeti, ker jih druge stranke zmerjajo na poulični način. Dosledno glasujejo proti vsem vladnim predlogom. Le od Giolitti'evih pristašev se jih mnogo odtegne, kadar bi trebalo glasovati. Toda četudi sedanja vlada dobiva večino v zbornici, vendar ugleda nima več veliko. Njen ugled pada z vsakim mesecem italijanske vojske, ki ostaja brez uspeha. To seveda močno učinkuje na ljudstvo.

Zbornica se je dne 14. t. m. odgodila. Prihodnja seja je dne 1. marca. Ali bodo tudi takrat ob Soči začeli z ofenzivo?

Tripolitanija za Italijo izgubljena.

Iz Milana se dne 14. decembra poroča: Ker so se dosedaj izjavili vsi italijanski divjaki na avstrijsko bojni črto, so se začeli na željo vlade zavzemati italijanski listi, da pripravi Italija navalno armado za Tripolitanijo. Tripolitanija se smatra za sedaj za Italijo za izgubljeno. Slišo, kakor je bil imenovan na francoskem general Joffre za vrhovnega poveljnika vseh francoskih armad, bo imenovan tudi general Cocharna za vrhovnega poveljnika vseh italijanskih čet.

Bolgarsko-srbsko bojišče.

Bolgari so nad vse siljajo vojevali sedanjo vojsko. Kjer so nastopili, so nastopili točno in odločno, uspeh nikjer ni izostal. Najprej so pretrgali zvezo med srbsko armado in med francosko-angleškimi četami. Potem so v zvezi z nami začeli borbe s srbsko armado in so bili proti francosko-angleškim četam le samo v obrambi, dobro zakorani. Ko je bila srbska armada uničena in njeni ostanki prignani čez črnogorsko in albansko mejo, obrnili so se z vso silo — proti jugu, proti Francozom, Angležem in pri Bitolju stoječim Srbom. Najprej so obračunili na desnem krilu s Srbi ter zavzeli Bitolj (Monastir). Sedaj je tudi račun s Francozi in Angleži narejen. Po 72urni bitki so se morali Francozi in Angleži s strašnimi izgubami umakniti čez grško mejo. Bolgari so se pred grško mejo ustavili ter zasedaj niso nadalje zasledovali sovražnika. To je v zvezi z zadržanjem Grške, ki bi ne imela rada vojske tujih držav na svojih lastnih tleh.

Vendar se bo Grčija sedaj morala odločiti na eno ali drugo stran. Ako ne pusti Bolgarov čez mejo, potem bo morala poskrbeti, da se Francozi in Angleži na njeni zemlji ne pripravljajo za nove boje proti Bolgariji. Če pa jim to zabrani, nima njihovo nadaljno bivanje na grški zemlji nobenega pomena več, potem je najboljšo, da se zopet vkreajo v Solu-

nu. Ako pa bi Grčija dopustila Francozom in Angležem, da se pripravijo in začnejo nove boje proti Bolgarom, potem si bo morala Grčija sama pripisovati krivdo, ako doživi isto usodo kakor Srbija.

Bolgari natepli Francoze in Angleže.

Že v zadnji številki smo poročali, da se morajo Francozi in Angleži umikati pred zmagovito prodirajočo bolgarsko armado. Ko so bili naši s Srbom v velikem gotovi, je hitel tudi general Galvico od zahoda Bolgarom na pomoč. H Galvicovi armadi je pridrle tudi nekaj slovenskih vojaških oddelkov. Ko so se Francozi in Angleži, kakor smo zadnjič poročali, morali umakniti iz ozemlja med Črno in Vardarjem, so Bolgari dne 10. decembra pričeli z odločnim napadnim prodiranjem čez Marlanško-Planino in ob Vardarju proti Dojranu in Gevgjeliju, kjer so se Angleži in Francozi močno utaborili. Na izhodnem krilu severno od jezera Dojran ste stali dve angleški, na zahodni strani in v središču bojne črte pa več francoskih divizij. Dne 11. t. m. je 20 kilometrov severno od Gevgjelija divjala krvava bitka, ki se je dne 12. decembra končala s popolno zmago Bolgarov, ki so se borili tukaj pod generalom Todordvim. Todorova armada je ta dan vkorakala v glavni postojanki Francozov in Angležev v južno-izhodni Makedoniji, v Dojran in Gevgjeli.

Francozi in Angleži so bili popolnoma vrženi s srbske zemlje in so se morali umakniti proti Solunu.

Dve angleški diviziji uničeni.

Angleški diviziji, ki ste stali na desnem krilu četverosporazumove armade in sicer severno od Dojrana, ste radi naglega umikanja francoskih čet in silnega prodiranja Bolgarov, prišli od več strani v ogenj. Bolgari so Angleže tako spretno pričeli, da so bili angleški oddelki od spredaj, leve in desne v silnem ognju. Diviziji ste bili skoro popolnoma uničeni; le borni ostanki teh divizij so se rešili čez grško mejo proti Solunu.

Angleži slabi vojaki.

V bolgarskem vojnem poročilu o bojih v južni Makedoniji se glasi: Ako ločemo biti pravični, moramo izjaviti, da so se francoske čete borile mnogo bolj funaško kakor angleške.

Junaška bolgarska divizija.

Odločitev največje bitke sedanje vojske na Balkanu, po kateri so se morali Francozi in Angleži v begu umakniti na grško ozemlje, je povzročil bačonetni juris 11. macedonske divizije, ki stoji pod poveljstvom generala Zlatorova. Generalstabin načelnik te divizije je podpolkovnik Darvingov, rodom Makedonec in prijatelj svoječasno umorjenega voditelja ujorne macedonsko-bolgarske organizacije, Petra Saravova. 11. divizija je med bolgarskimi infanterijskimi divizijami najmočnejša. V njej je združenih 36 velikih bolgarsko-macedonskih družin. Geslo te divizije je bilo: Osvobodimo dom pred vsiljivimi tujci!

Bitka trajala 72 ur.

Bitka med Dojranom in Gevgelijem je trajala neprestano 72 ur. Angleži so morali na desnem krilu prestat najhujše bolgarske navale. Velik del bolgarskih čet je v središču bojne črte ob Vardarju prodrli naprej. S tem je grozila Angležem nevarnost, da jih Bolgari obkolijo. Radi tega je angleški general Monroe odredil umikanje.

Srbska Makedonija očiščena.

Velik je uspeh bolgarske zmage v prostoru med Dojranom in Gevgelijem. Od 170.000 mož, ki so jih Angleži in Francozi poslali čez Solun v Makedonijo je skoro gotovo več kot polovica mož mrtvih, ranjenih, pogrešanih ali ujetih. Ostanki ošabne francosko-angleške armade beže tepezi od Bolgarov proti Solunu. Samo Francozi so imeli v Makedoniji 14 svojih polkov, ki pa so sedaj skoro popolnoma uničeni in in razkropljeni. Na srbsko-macedonskih tleh ni sedaj nobenega svobodnega Francoza ali Angleža več.

Kaj bo storila Grčija?

Tepena angleška in francoska armada je pribežala na grška tla. Bolgari so se pred grško mejo ustavili, ker se gotovo grška vladna ni dovolila, da prestopijo mejo in nadalje tepejo svoje sovražnike. Toda dolgo se sedaj Grčija ne bo mogla obotavljati, ampak morala bo ali obema nasprotnikom dovoliti enake pravice, ali pa se postaviti odločno na stran enega ali drugega.

Grčija se pogaja sedaj ne samo s četverosporazumom, ampak tudi z Bolgarijo. Odločila se še ni.

45 vojnih ladij v grškem vodovju.

Iz Milana se dne 14. decembra poroča: Četverosporazum je zbral 45 vojnih ladij v grškem vodovju. Očitno namerava s tem ustrahovati Grčijo, ki

stoji zaradi vojske pred odločitvijo. Zasebna poročila pravijo, da četverosporazumove ladje zopet obstreljujejo bolgarsko obal.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Naš napis, „avstrijsko-srbsko bojišče“, je zastarel in ne odgovarja več resnici. Na Srbskem ni nobenih bojev več, na Srbskem ni nobenega srbskega vojaka več. Naši boji na Balkanu se vršijo sedaj že brez izjeme na črnogorskih tleh. Ena petina Črnogore je že od naših čet zasedena. Mi prodiramo v Črnogoro na severnoizhodni in izhodni strani. Izhodni del Črnogore je že približno do reke Lim v naših rokah. Ob reki Lim leži kraj Berane, okoli katerega se bijejo sedaj neprestano hudi boji.

Na jugu prodirajo v smeri iz Bitolja čez Ohrido Bolgari proti Jadranskemu morju.

Srbska kraljevska krona.

Bolgari so uplenili, kakor poroča list „Balkanska Pošta“, tudi srbsko kraljevsko krono. Našli so jo baje v nekem avtomobilu. Srbska kraljevska krona nima zgodovinske vrednosti. Napraviti jo je dal šele sedanji srbski kralj Peter ob priliki svojega kronanja leta 1904.

Naši metali na Skader, Bar in Dulčinj bombe.

Dne 11. decembra sta dva avstrijska zrakoplova metala na mesta Skader, Bar in Dulčinj bombe, ki so napravile precej škode.

Ena petina Črnogore zasedena.

Iz Berolina se dne 14. decembra poroča: Dosedaj so avstrijske čete že zasedle eno petino Črnogore.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Rusi se pripravljajo na ofenzivo.

Iz Stockholma se poroča: Za celo rusko fronto, posebno pa na skrajnih krilih, se vršijo že delj časa priprave za veliko ofenzivo. Posebno ojačujejo Rusi z rezervami svojo armado pri Dvinskem, Francozi in Japonci so prihiteli Rusom na pomoč z velikimi zalogami streliva. Tudi v središču bojne črte so pri Minsku v teku velike vojne priprave. V okraju Kijev se zbirajo močne rezerve. V Petrogradu se v resnih političnih krogih zatrjuje, da so se četverosporazumove države zedinile v tem, da se v prihodnjih mesecih prične z veliko ofenzivo in sicer obenem na izhodu in zahodu.

Zanimiv pogreb.

Pepi Volčanšek iz Artič nam piše z ruskega bojišča:

Sneg je krih hrib in plani (p) je dospela 4. pionirska stotinja v vas N. . . . Vekel je oster veter, da smo se nehote zavijali tesneje v plašče. Kmalu smo se razgubili po odkazanih nam prostorih. Bili smo v divjem, romantičnem kraju. V globokem gorskem kotlu se lovijo kboam podobna poslopja. Zdi se ti, da si zašel v kakšno divjaško naselbino. Od daleč naznanja zateglo meketanje koz, da se bližaj kraju, kjer je glada in bedi tekla zibel! Prebivalci so revni do skrajnosti. Ženske hodijo bose, četudi je sneg do kolen. Pridem v mal gozdič gor od vasi; zaslišim čudno stokanje. Nudi se mi žalosten, a obenem smešen prizor. Po snegu korači bosa žena in nosi na dolgem drogu ostanke nekaj cerkveni zastavi podobne stvari. Za njo stopata dva moža in nosita nekaj v rjuho zavitega. Bili so pogrebeci. Razlovedrost me žene, da se jim pridružim. Dospemo na rob gozda, kjer kaže par kupčkov prsti in novo izkopani grob, da smo na pokopališču. Sprevod se ustavi. Žena zapieč svoj prapor v sneg ter zatoli, da bi se kamenu usmilila. Zdelo se mi je, da slišim glas lačre hišene. Moža postavita tovor na tla in jo tolažita. Ne pomaga nič, tulj še huje. Bila je najbrž žena pokojnega. Tu zgrabi prvi mož lopato in udari ženo po hrbtu, da se reva opoteče in jo podi proti vas. Ko se vrne, se začne prepričati s tovarišem, kmalu sta si v laseh. Bijeta z lopatami drug drugega. Nobeden ga noče pokopati. Tu se prikaže tretji. Morala je biti upija oseba, najbrže župan, kajti nosil je lesene coklje, dočim sta imela druga dva z žakljevine povite ohge. Pomiril ju je takoj, ko jima je ponudil lonec, iz kojega je dišalo po alkoholu. Nato se je pričel obred. Moža sta prišla za rjuho in tretji je zaklical po poljski: „Ješče“, truplo je padlo v grob in se zarilo v melki sneg, nakar sta ga zagrebla. Silil me je smeh, obepem mi je bilo pa tudi težko pri srcu. Želel sem mu večni pokoj ter odšel zamišljen k stotnji. Videl sem mnogo pogrebov, a sličnega še ne v mojem življenju.

Veliki dogodki v spomladi.

Angleški listi pišejo, da se bodo spomladi go-dile velike reči. Pred vsem se pričakuje velike an-gleško-francoske ofenzive zoper Nemce. Ko bo prišla pomlad, takrat se bo se le videlo, kako znata Angli-ja in Francija s premočjo ljudi, bojnih sredstev in kovin sovražnika zdrobiti. Angleži pretijo, da se bo spomladi 1916 izvedel eden največjih načrtov svetovne zgodovine. Angleži in Francozi so veliki v govorje-nju, a v bojevanju jih naši prehitijo; tako bo tudi tokrat.

Turki pripravljani.

Iz Curiha se poroča, da je sklicala Turčija pod orožje že 2.000.000 mož. V najkrajšem času se prične velika turška ofenziva proti Egiptu, v Mezo-potamiji ter v Kavkazu, kajti Turčija je že dobila v zadostnem številu težko pričakovane avstrijske in nemške težke topove. Pravo delovanje turške armade se bo pričelo z veliko silo šele sedaj.

Slovenske žrtve za domovino.

* **Sv. Bolfenk** v Slov. gor. Umrl je na južnem bojišču, previden s sv. zakramenti, dne 14. septem-bra t. l. Alojz Zorko, star 42 let. Rajni je bil kmet v Črmlji. Umrl je vsled kolere. Kot kmet je bil delaven, skrben, štedljiv in treznega značaja. Zapušča žalu-jočo ženo brez otrok. Pred nekoliko leti je vsa pose-stva po stariših sam prevzel. Njegovo truplo počiva, kakor se glasi uradno poročilo, v kraju Vojsčica, o-kraj Sežana v Istri. Bodi mu zemljica lahka! Naj v miru počiva!

* **Trotkova.** Junaške smrti je umrl dne 28. no-vembra Marko Merzel, kovaški mojster in posestnik v Trotkovi. Njega pogreša cela okolica. Beležna kuji-zica, ki je došla na naslov njegove žene, je priča, da je bil padli vstrašen in pri polni zavesti do zadnjega. V knjižici se vidi namreč, da je on sam zapisal, ke-daj je bil ranjen od granate, kedaj operiran itd. Bodi mu trajen spomin!

* **Radislavci** pri Mali Nedelji. Tužno in milo so dne 3. oktobra peli malonedeljski zvonovi svojo žalostinko mlademu možu Vincencu Kokl iz Radosla-vee, kateri je umrl v Galiciji v bolnišnici dne 1. av-gusta. Napadla ga je huda bolezen črevesno vnetje, ki ga je v kratkih dnevih pokopala v hladni in pre-ani grob. Star je bil 43 let. Rajni je bil priden in pošten mož, povsod priljubljen in spoštovan ter up in veselje svojih domačih. Ko je bil lansko jesen na do-pustu, se je s težkim srcem poslovil od doma, kakor da bi slutil, da ne bo več videl drage domovine in svojih domačih. Za njim žaluje žena, brata in sest-ra, in vsa zlahta, znanci in prijatelji. Naj je tolaži ljubi Bog s tem, da je rajni bil previden s sv. zakra-menti. Upanje tudi imamo, da se še enkrat z nepo-zabljenim Vincetom snidemo nad zvezdami. Spavaj sladko tam v daljavi. Luč večna naj ti sveti! Naj ti bo gališka zemljica lahka!

* **Pavlovski vrh** pri Ormožu. Nemila smrt nam je zopet pokosila dva vzgladna mladeniča v najlepši dobi njih življenja. Ivana Kosec v 23 letu in Jurija Trop v 22 letu starosti. Oba sta služila pri 87. peš-polku in se udeležila hudih bojev v Galiciji; avgusta sta bila preseljena na italijansko bojišče. In tukaj sta bila v teh strašnih bojih žrtvi laških krogel. Bo-di jima goriška zemljica lahka! Starše in sorodnike pa naj tolaži svidenje v nebesih!

* **Sv. Tomaž** pri Ormožu. V vrsti tukašnjih da-brih mladeničev in vrlih mož si je tekoča vojska iz-brala že mnogo žrtev, katerih izguba nas je tako globoko pretresla. Med nepoznatne rože, ki so kot vojaki-junaki padli za cesarje in domovino, moramo prištevati Tomaža Munda iz Bratonečic. Bil je edini še živi sin obče spoštovane hiše Mundove ali Koša-rove. Po vsej župniji in še izven nje so ga poznali kot vrliga, značajnega in delavnega fanta. Bil je ud „Mar. družbe“, s svojim nastopom v izpolnjevanju verskih dolžnosti. Bil je tudi večletni predsednik do-mače „Ml. zveze“. Pri vsaki domači podjetju je rad sodeloval; podpiral je tudi gnotno in znanja društva, naročen je bil na mnoge kršćanske liste. Za pravično stvar se je vsakrat neutrušno potegnil; stal je vedno v prvi vrsti kot za ovornik in branitelj ka-tarodne misli. Čeravno premožen, ga je vendar bila sama ponižnost in skromnost. Ko'kokrat se je njegova blaga roka odprla in pomagala siromakom, to je zna-mo samemu Bogu. — 25. maja l. 1914. se je poročil z Marčo Irgoliš, hčerko sedajjega vrliga župana v Savcih. Pokoren poveštu presveti, cesarja se je kon-cem julija l. l. poslovil od doma — kdo bi mislil, da za vedno! Začetkom oktobra l. l. se je še pismeno oglasil pri svojih domačih, potem pa ni bilo nobene vesti več o njem. Čakali smo, čakali čedalje bolj ne-strpro — a zaman. Se le čez leto dni se je izvedelo, da dragega Tomaža ni več med živimi, da je padel že 23. oktobra l. l. na severnem bojišču. Zapustil je slabotno, od žalosti potrite stariše, blago ženo in tri-ko hčerkico. — Dragi nam Tomaž! V daljni Galiciji, v okraju Stari Sambor, s' moral skleniti svoje živ-ljenje! Daleč od doma si se moral vleči k pokojni! Tuja zemlja Te krije, v tuji zemlji Te bo enkrat-pre-

budila angeljska trobenja! Dotlej pa mirno in sladko počivaj!

* **Velika Nedelja.** Janez Mlakar nam poroča z epidemične bolnišnice, da je umrl na bojišču v Gali-ciji njegov brat France. V grozoviti bitki pri Lvovu mu je ruska granata popolnoma zdrobila in raztrga-la desno nogo pod kolonom. Zdravniki so mu nogo v kolenu odrezali. Starišem je ob tej priliki pisal, da naj ne žalujejo, ker je prepričan, da on svoje noge ni zaman žrtvoval domovini. France je večkrat že v pismih izražal slutnjo, da se ne vrne več v ljubo mu slovensko domovino. In njegova temna slutnja se je mu uresničila. Junak je umrl v neki bolnišnici. Pred smrtjo je trpel grozne bolečine. Počivaj junak v mi-ru v tuji zemlji!

* **Rogatec.** Mnogo mož in mladeničev že šteje naša nadžupnija, ki so darovali svoje življenje za domovino. In pred kratkim nam je došla pretresljiva vest, da je med padle prištet tudi občespoštovan in priljubljeni Matija Gošec, kmet v Zahenbercu. Laška krogla mu je pretrgala nit življenja v najlepši moš-ki dobi. Vojskoval se je že na severu in sedaj je pa bil na jugu, kjer je dokončal svoje zemeljsko potova-nje. Mnogo si preстал težav, že poprej doma, a še več pa sedaj na bojišču. Sedaj pa, dragi naš Mati-ja, spavaj sladko v goriški zemlji, in odpočij se od truda bolečin, prejmi nevenljivi venec v raju, tukaj bode večni tvoj spomin!

* **Družmirje pri Soštanju.** Zapeli so zvonovi! Milo in otožno so naznanjali, da je zopet padel eden izmed naših junakov, Valentin Perovec, komaj 24 let star, je padel v Galiciji dne 6. junija. Že enkrat prej ranjen, se je po ozdravljenih ranah zopet vrnil na bojišče, kjer ga je zadela neizprosna smrt. Bil je vrl in delaven mladenič. Njegova dva brata se borita proti izdajalskemu polentariju. Vsi pa, bratje in sestre, ki ste izgubili tako dobrega brata, ne žaluje! Tola-žite se s tem, da je vaš brat umrl junaške smrti za domovino. — Mesec prej, dne 4. maja je padel pionir Ivan Ručman, 22 let star. Udeležil se je strašnih bo-jev, kjer so dne 1. maja pognali Ruše iz utrjenih postojank ob reki Dunajec. V službi na mostu čez to reko, ga je zadela krogla v glavo. Pokopan je na vo-jjaškem pokopališču Biskopje ob reki Dunajec. Ob-ava sta bila vrla člana tukajšnje požarne bratice. Zato pač nisi slutil, dragi prijatelj Ivan, ko si bil še lani meseca o tobra kot vojak na pogrebu svojega očeta, da je požarna bramba, ki je izkazala zadnjo čast tvojemu očetu, tudi tebe spremljala zadnjokrat. Videl si solze in slišal jok svojih malih bratov in se' stric, rad bi jim bil nadomestil mater in očeta, ker ostali so popolnoma sirote, pa klicala te je dolžnost, šel si in ne povrneš se nikdar več. Večkrat si pisal, da boš svojo kri prelil za domovino. Prell si jo, ju-nak! Daleč od doma počivaš, dragi prijatelj, in ni mi dano, da bi pokleknil na tvoji grobi. Ko sem klečal na Vseh svetih dan na domačem pokopališču, sem bil v duhu tam pri tebi. V duhu sem prižigal sveče na tvoj grob in z rožnim vencem sem ga krasil. Spavajta v miru, draga prijatelja. Ne vidimo se več tukaj v tej solzni dolini; a upam, da se sničemo nad zvezdami! Prijatelj!

* **Smartno** pri Gornjemgradu. Žrtev vojske so postali med mnogimi drugimi tudi trije vrli mladeni-či, zvesti si tovariši. Svoje cvetoče mlado življenje so morali darovati za domovino. Ni jim bilo dano videti več svojega doma, upamo, da so naši boljši dom, in kjer ni sovražnika v njem. Slava junakom! Florijan Brezovnik, rojen dne 27. aprila 1892, je bil priden in priljubljen fant. Doma je rad pomagal svojim starišem na njih posestvu, bil bi tudi gospodar, ko bi do-življal. A bil je poklican v vojaški stan, služil je pri slovenskoštajerskem pešpolku. Boril se je v Galiciji, zadela ga je sovražna krogla v glavo nad oko pri Grodeku dne 10. septembra 1914. Moral se je iti z-dravit, in ko je srečno ozdravel, je prišel na krates dopust k svojim ljubim sestricam, bračom in najbolj-ši mamiči, koje je ljubil nad vse. Uživali smo se ta-krat skužno radostno veselje. A v kratkem se je mo-ral Florijan posloviti od svojih domačih. Ob slovesu, ko je zadnjič podal roko svoji mamiči, je rekel: Z Bogom, na svidenje, če ne tukaj, pa nad zvezdami! Sel je nazaj na bojišče v obrambo domovine, zopet pred mnogoštevilnega sovražnika. Dne 3. aprila 1915 ga je zopet zadela sovražna krogla v glavo in je ta-koj izdihnil. Bodi mu karpatska zemljica lahka! — Najbližji sosed Brezovnika Franc Čepak je bil rojen leta 1893. V najboljšem prijateljstvu sta svoja mlada leta skupaj preživela. Pod orožje je bil poklican me-seca junija. Služil je pri slovenskoštajerskem domo-branskem pešpolku. Sel je na italijansko bojišče. In njegov tovariš nam je sporočil žalostno vest, da ga je dne 9. novembra 1915 zadela sovražna krogla v glavo in je takoj izdihnil. Počiva v lepi majhni slo-venski dolinici. Boji pokojnemu Franceku Doberdož-ska zemljica lahka! — Njegov brat Joško se še hra-bro bojuje s sovražnikom, prej v Galiciji, sedaj s po-lentariji. — Albin Strukel je bil poklican letos mesca junija pod orožje, ravno v istih letih, kakor njegov tovariš Čepak. Sel je tudi nad polentarije. Zadela ga je granata v hrbnico, na to so ga prepeljali v lju-bljansko bolnišnico, kjer je še živel sedem dni. Tam mu je potekla njegova zadnja ura. Mlad se je prese-lil v večnost za svojimi tovariši. Pred odhodom k vo-jakom so se vsi lepo pripravili. Prejeli so svete zakramente in še šli z mnogimi tovariši na mali hrib-ček k Mariji Kokarski prosit za srečno potovanje. Namesto da bi se domov vrnili, jih je nečehka mati

spremila v sveti kraj, na kraj veselja! Pokojnim ju-nakom-mladeničem so že domači zvonovi zapeli žalo-stno slovo in naznanili preselitev v večnost. Bog jim daj večni mir! Žalujočim pa milostno tolažbo, da se enkrat zopet veseli snidemo nad zvezdami!

* **Rajhenburg** ob Savi. Zopet je nemila smrt po-brala v cvetu mladosti vrliga, daleč okrog znanega in priljubljenega domačina Jožeta Les, posestnice si-na iz Stolovnika. Služil je pri slovenskoštajerskem pešpolku. Ob začetku vojske se je boril na srbskem bojišču. Srečno je vstrajal leto dni. Dne 26. julija t. l. pa je bil premeščen na italijansko fronto. Kot četo-vodja se je pet tednov zmagovito bojeval s sovraž-nikom pri Gorici. Ze nadomeščen po drugem, je imel naročilo, izstopiti iz bojne črte, je še priskočil na po-moč ranjenemu stotniku. V istem hipu ga je zadel so-vražni šrapnel tako nesrečno, da je čez eno uro iz-žihnil svojo blago dušo. Oj ti nemila smrt! Ali nisi mogla prizanesti našemu miroljubnemu Jožetu? Kako si je on želel, še enkrat videti svojo dobro mater, in ljubega brata ter sestre. Kako je on vneto častil Ma-rijo in se v njeno varstvo zatekal, da je celo iz boj-ne črte poslal rajhenburški Lurški Mariji in Mariji v Koprivnici primerno svoto denarja v dar, da bi ga Marija po zadobljeni zmagi srečno povrnila k dobri mamiči nazaj. Ali Bog je ukrenil drugače! Celih 13 mesecev je vstrajal Jože v vojski in prenašal vsako gorje. Venec slave, katerega si je priboril pokojni Jože, bo venčal njegovo gomilo in tudi njega pri o-četu v nebesih. Ljuba nebeška mati pa podpiraj in tolaži žalujočo mater, katero je zadela toliko žalostna usoda! Prvo njeno gorje je bilo, ko je izvedela, da je padel najstarejši sin Janez na srbskem bojišču. Drugič dobi poročilo, da so ljubljene Franceta u-jeli Rusi; tretjič je zopet padel nikdar pozabljeni Jo-že in sedaj se je poslovila od najmlajšega 17letnega Lojzeka, kateri se je pred par dnevi odpeljal na ita-lijansko bojišče. Ljuba mati! Stiri sine si vzgojila za ljubega Boga in milo domovino. Bodi Ti čast in bo-žja roka naj Te podpira, vse to srečno prestati. Žrt-vuj hvaležno svoja dva sina Bogu nazaj, kajti ni jih ustvaril za minljivost tega sveta, ampak vzel jih je k sebi za dediče svojega kraljestva. Izrekamo mami in hčerkam odkrito sožalje, rajnima sinovoma svetila pa večna luč in bodi jima lahka tuja zemlja!

Rasglaz

c. kr. štajerskega namestništva z dne 4. novembra 1915, št. 4-1993-1-1915.

Z odlokom z dne 28. oktobra 1915, št. 16.742, je proglašilo c. kr. trgovsko ministrstvo, da se usta-novijo prosti vodi električnih močnih tokov, ki jih je projektirala štajerska električna družba in ki prihajajo od prekozemske centrale Fala o. Dr. od Fala o. D. v Bruck o. M. na eni strani, v Maribor, Slov. Bistrico, Konjice in Celje na drugi strani kot stavba, ki uživa ugodnosti v smislu cesarskega ukaza z dne 16. oktobra 1914, drž. zak. št. 284. Temu primerno veljajo za to stavbo določbe navedenega cesarskega ukaza.

C. kr. namestnik:
Clary I. r.

Cesarski ukaz z dne 16. oktobra 1914, drž. zak. št. 284,

o izjemnih določbah za stavbe, ki imajo ugodnosti med dobo vsled voj-ne povzročenih izrednih razmer.

Na podstavi § 11 državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867, drž. zak. št. 141, odredim tako:

§ 1.

Vlada lahko izreče, da uživajo ugodnost stavbe in obratne naprave vsake vrste (vrhotalne, cestne, vodne, železniške stavbe itd.), ki so določene za jav-ne ali občekoristne namene in kojih izvršitev je v jav-no korist nujna pod izrednimi razmerami, ki so po-sledica vojne.

§ 2.

Načrte za take stavbe morajo presoditi in odobriti strokovno pristojna ministrstva. To odobrenje ima stopiti oblastvenega dopolnjevanja, ki je sicer po-trebno po tozadavnih določbah.

Pri odobrenju je določiti primerne roke, v kate-rin se mora začeti in dovršiti stavba, ker sicer izgubi odobrenje ve javo.

§ 3.

Takim stavbam se dopoli pravica razlastitve, v kolikor je to potrebno za njih izvršitev.

§ 4.

Nadaljno postopanje glede stavb, ki imajo ugod-nost, se ima omejiti na določitev pravic strank, katere zadeva načrt, in na določitev predmeta in obsega za-litvanih razlastitev. Stranke ne morejo na podlagi svojih pravic, katere zadeva načrt, proti njegovi iz-vršitvi ničesar ugovarjati, pristojna jim samo pravica do odškodnine.

Postopanje izvršiti je naloženo politični deželni oblasti, v koje upravnem okolišu se naj stavba izvrši. Ona mora izvršiti potrebno komisijsko razpelo na licu mesta, katere čas in predmet se mora obnemati izveščem odobrenega projekta 8 dni poprej nabiti v vseh udeleženi občinah s pozivom, da se naj uve-ljavijo pravice, katere zadevajo nameravano podjetje,